

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مدیریت تحصیلات تکمیلی
پژوهشکده زبان و ادبیات

پایان نامه کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی
بررسی مقایسه‌ای فراخوانی میراث در شعر نازک الملائکه و طاهره صفارزاده

استاد راهنما

دکتر معصومه نعمتی قزوینی

استاد مشاور

دکتر صابرہ سیاوشی

پژوهشگر

لیلا جدیدی

خرداد ماه ۱۳۹۴

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مدیریت تحصیلات تکمیلی

با اسمه تعالیٰ

هیأت داوران در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۶

پایان نامه تحصیلی خانم لیلا جدیدی دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد

رشته زبان و ادبیات عرب

تحت عنوان :

بررسی مقایسه‌ای فراخوانی میراث در شعر نازک الملائکه و طاهره صفارزاده

را بررسی کردند و پایان نامه با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

۱. استاد راهنمای پایان نامه، خانم دکتر معصومه نعمتی قزوینی با مرتبه علمی استادیار
۲. استاد مشاور پایان نامه، خانم دکتر صابرہ سیاوشی با مرتبه علمی استادیار
۳. استاد داور پایان نامه، آقای دکتر علی افضلی با مرتبه علمی استادیار

امضا

امضا

امضا

امضا مدیر گروه

امضا تماشده مدیریت تحصیلات تکمیلی

امضای رئیس پژوهشکده

امضا

امضا

تشکر و قدردانی

نخستین سپاس و ستایش از آن خداوندی است که توفیق آموختن را به من عطا فرمود.
اکنون که در سایه ساربند نوازی هایش پایان نامه‌ی حاضر به انجام رسیده است، بر خود
لازم می‌دانم تا مراتب سپاس را از بزرگوارانی به جا آورم که مرا در امر نگارش این
پژوهش یاری کردند.

ابتدا از استاد گران‌قدرم سرکار خانم دکتر معصومه نعمتی قزوینی که زحمت راهنمایی
این پایان‌نامه را بر عهده داشتند و با بزرگواری و شکیبایی مرا در به ثمر رساندن پایان‌نامه
یاری نمودند، کمال سپاس را دارم.

از استاد گرامی سرکار خانم دکتر صابرہ سیاوشی که زحمت مشاوره‌ی این پایان‌نامه را
متحمل شدند و با نظرات ارزشمندان در مسیر ارائه این اثر مرا همراهی کردند،
صمیمانه تشکر می‌کنم.

از استاد عالی قدر جناب آقای دکتر علی افضلی که داوری پایان‌نامه را به عهده گرفتند
بسیار سپاسگزارم.

از خدمات بی‌دریغ مهر بان ترین همراهان زندگی‌ام خانواده‌ی عزیزم که آرامش روحی و
آسایش فکری فراهم نمودند تا مراتب تحصیلی و نیز پایان‌نامه را به نحو احسن به اتمام
برسانم، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

از دیگر استادان محترم گروه زبان و ادبیات عربی نیز که مرا مورد عنایت خویش قرار
دادند، سپاسگزارم.

سپاس آخر را به همه‌ی دوستانی تقدیم می‌کنم که در طول تحقیق مرا مورد لطف و مساعدت
خویش قرار داده‌اند.

تقدیم به

حضرت زینب (سلام اللہ علیہا)

بنرگ بانوی عشق، صبر و ایثار

و تقدیم به

پدر عزیز و مادر مهربانم که هر لحظه وجودم را از

چشمہ سار پر از عشق چشمانشان سیراب می کنند

و تقدیم به

همهی آن هایی که دوستشان دارم

چکیده

فراخوانی میراث در شعر معاصر عربی پدیده‌ای نوظهور است که مورد توجه شاعران بسیاری قرار گرفته و نظریه پردازانی مثل علی عشري‌زايد و احسان عباس به تبیین اصول و عوامل به کارگيري آن پرداخته‌اند. فراخوانی، هنری است که شاعر معاصر به واسطه‌ی آن، مسائل و رویدادهای معاصر را مورد کنکاش قرار می‌دهد. این پژوهش میراث‌های اسطوره‌ای، دینی، تاریخی، ملی و قومی، ادبی و صوفیانه به کاررفته در اشعار دو شاعر معاصر فارسی و عربی یعنی نازک الملائکه و طاهره صفارزاده را مورد تحلیل و بررسی قرار داده است. در این پایان نامه ابتدا تعاریفی از فراخوانی میراث و انواع آن ارائه شده و سپس تفاوت میان فراخوانی میراث (التعییر بالموروث) و کاربرد سطحی از آن (التعییر عن الموروث) بیان گردید. همچنین میراث‌های نامبرده در شعر دو شاعر برگزیده با روش توصیفی- تحلیلی و آماری و بر اساس مراحل شعری ایشان مورد تحلیل قرار گرفته و عوامل به کارگيري آن تبیین شد. یافته‌های این پژوهش نشان دهنده این است که ملائکه در شعر خود از شخصیت‌های اسطوره‌ای، دینی، تاریخی و قومی استفاده کرده؛ حال آن‌که صفارزاده علاوه بر این شخصیت‌ها از شخصیت‌های ادبی و صوفیانه نیز بهره برده‌است، اما تنها تعداد محدودی از آن‌ها در شعر هر دو شاعر در حوزه‌ی فراخوانی میراث یا در همان مرحله- ی دوم (التعییر بالموروث) می‌گنجد و بقیه متعلق به مرحله‌ی اول (التعییر عن الموروث) است. روش هر دو شاعر در فراخوانی میراث بیشتر استفاده از اوصاف شخصیت‌ها و بهره‌گیری از حوادث زندگی آنان است. عامل سیاسی و اجتماعی و قومی در به کارگيري شخصیت‌ها در شعر هر دو دخیل است. جایگاه شاعران در به کارگيري میراث به این صورت است که نازک در موضع غائب، مخاطب، متکلم شخصیت‌ها را فرامی‌خواند اما صفارزاده بیشتر در جایگاه غائب با شخصیت‌ها ارتباط برقرار می‌نماید.

کلیدواژه‌ها: شعر معاصر عربی، شعر معاصر فارسی، فراخوانی میراث، نازک‌الملائکه، طاهره صفارزاده

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
فصل اول کلیات	
۶	۱-۱. بیان مسئله
۸	۱-۲. اهداف پژوهش
۹	۱-۳. سؤالات تحقیق
۹	۱-۴. فرضیه‌های تحقیق
۹	۱-۵. روش انجام تحقیق
۹	۱-۶. منابع مورد اتکا
۱۰	۱-۷. پیشینه و ضرورت انجام تحقیق
۱۱	۱-۷-۱. پژوهش‌های انجام شده درباره‌ی اشعار نازک الملائکه
۱۱	۱-۱-۷-۱. کتاب
۱۳	۱-۱-۷-۱-۲. پایان‌نامه
۱۵	۱-۱-۷-۱-۳. مقاله
۱۶	۱-۷-۱-۲. پژوهش‌های انجام شده درباره‌ی اشعار طاهره صفارزاده
۱۶	۱-۲-۷-۱. کتاب
۱۷	۱-۲-۷-۱-۲. پایان‌نامه
۲۱	۱-۲-۷-۱-۳. مقاله
۲۲	۱-۳-۷-۱. پژوهش‌های انجام شده درباره‌ی اشعار هر دو شاعر

۲۲	۱-۷-۴. پژوهش‌های انجام شده درباره‌ی فراخوانی میراث
۲۲	۱-۷-۴-۱. پایان‌نامه
۲۳	۱-۷-۵. وجه تمایز این پژوهش با تحقیقات پیشین

فصل دوم: مفاهیم و تعاریف

۲۵	۲-۱. بخش اول: فراخوانی میراث در شعر عربی
۲۵	۲-۱-۱. تعریف فراخوانی میراث در شعر عربی
۳۳	۲-۱-۲. عوامل گرایش شاعران معاصر عرب به میراث
۳۳	۲-۱-۲-۱. عوامل هنری
۳۴	۲-۱-۲-۲. عوامل فرهنگی
۳۵	۲-۱-۲-۳. عوامل سیاسی و اجتماعی
۳۵	۲-۱-۲-۴. عوامل قومی
۳۶	۲-۱-۲-۵. عوامل روحی و روانی
۳۷	۲-۱-۳. روش تعامل شاعر معاصر با میراث کهن
۳۹	۲-۱-۴. سرچشممه‌های میراثی در شعر معاصر
۳۹	۲-۱-۴-۱. میراث اسطوره‌ای
۴۱	۲-۱-۴-۲. میراث دینی
۴۲	۲-۱-۴-۳. ۱-۲-۴-۱-۲. شخصیت‌های پیامبران
۴۲	۲-۱-۴-۴-۱-۲. شخصیت‌های مقدس دیگر
۴۳	۲-۱-۴-۴-۱-۲. ۳-۲-۴-۱-۲. شخصیت‌های رانده شده
۴۳	۲-۱-۴-۴-۱-۲. ۳-۴-۱-۲. میراث تاریخی
۴۴	۲-۱-۴-۴-۱-۲. ۴-۴-۱-۲. میراث ملی و قومی
۴۶	۲-۱-۴-۴-۱-۲. ۵-۴-۱-۲. میراث ادبی

۴۶ ۱-۵-۴-۱-۲. شخصیت شاعران
۴۶ ۲-۵-۴-۱-۲. شخصیت‌های خلق شده در آثار ادبی
۴۶ ۴-۱-۲-۶. میراث صوفیانه
۴۸ ۲-۱-۵. شیوه‌های به کارگیری میراث
۵۰ ۲-۱-۶. جایگاه و موضع شاعر در به کارگیری شخصیت‌های میراثی
۵۱ ۲-۲. بخش دوم: فراخوانی میراث در شعر فارسی
۵۴ پی‌نوشت‌ها

فصل سوم: مروری بر زندگی، آثار و اندیشه‌های دو شاعر

۵۷ ۱-۳. بخش اول: نازک الملازکه
۵۷ ۱-۱-۳. زندگی‌نامه
۶۲ ۱-۲-۳. آثار
۶۳ ۱-۳-۳. حیات ادبی و معرفی آثار بر اساس دوره‌های شعری
۶۷ ۱-۴-۳. نگاهی گذرا به حوادث سیاسی در عصر شاعر
۶۸ ۱-۵-۳. نگاهی گذرا به رویدادهای فرهنگی و اجتماعی در عصر شاعر
۶۸ ۱-۶-۳. نگاهی گذرا به تحولات شعری در عصر شاعر
۷۰ ۲-۳. بخش دوم: طاهره صفارزاده
۷۰ ۲-۱-۳. زندگی‌نامه
۷۳ ۲-۲-۳. آثار
۷۴ ۲-۳-۳. حیات ادبی و معرفی آثار بر اساس دوره‌های شعری
۸۲ ۲-۴-۳. نگاهی گذرا به حوادث سیاسی در عصر شاعر
۸۳ ۲-۵-۳. نگاهی گذرا به رویدادهای فرهنگی و اجتماعی در عصر شاعر
۸۴ ۲-۶-۳. نگاهی گذرا به تحولات شعری در عصر شاعر

۸۶	فصل چهارم: بررسی فراخوانی میراث در شعر نازک الملائکه و طاهره صفارزاده
۸۹	مقدمه
۹۰	۴-۱. بخش اول: فراخوانی میراث در شعر نازک الملائکه
۹۰	۴-۱-۱. فراخوانی میراث اسطوره‌ای
۹۰	۴-۱-۱-۱. شخصیت‌های اسطوره‌ای متعلق به مرحله‌ی دوم
۹۰	۴-۱-۱-۱-۱. آپولو
۹۵	۴-۱-۱-۱-۲. آدونیس
۹۷	۴-۱-۱-۱-۳. میداس
۹۹	۴-۱-۱-۱-۴. تاییس
۱۰۱	۴-۱-۱-۱-۵. هیاواثا
۱۰۲	۴-۱-۱-۱-۶. بودا
۱۰۴	۴-۱-۱-۲. شخصیت‌های اسطوره‌ای متعلق به مرحله‌ی اول
۱۰۴	۴-۱-۲-۱-۱-۱. کیوپید
۱۰۵	۴-۱-۲-۱-۱-۲. آپولو
۱۰۶	۴-۱-۲-۱-۱-۳. پرومته یا پرومتوس
۱۰۷	۴-۱-۲-۱-۱-۴. آرس
۱۰۸	۴-۱-۲-۱-۱-۵. اورورا
۱۰۸	۴-۱-۲-۱-۱-۶. سیرین
۱۱۰	۴-۱-۲-۱-۱-۷. دیمتر
۱۱۱	۴-۱-۲-۱-۱-۸. پرسفون
۱۱۱	۴-۱-۲-۱-۱-۹. بلاوتس

۱۱۲	۱۰-۲-۱-۱-۴	۱. ولکان
۱۱۳	۱۱-۲-۱-۱-۴	۱۱۳. ویستا
۱۱۴	۱۲-۲-۱-۱-۴	۱۱۴. نارسیس
۱۱۵	۱۳-۲-۱-۱-۴	۱۱۵. دیانا
۱۱۶	۱۴-۲-۱-۱-۴	۱۱۶. مدوسا
۱۱۷	۱۵-۲-۱-۱-۴	۱۱۷. نووس
۱۱۸	۱-۲-۱-۱-۴	۱۱۸. فراخوانی میراث دینی
۱۱۹	۱-۲-۱-۱-۴	۱۱۹. شخصیت‌های دینی متعلق به مرحله‌ی دوم
۱۲۰	۱-۱-۲-۱-۴	۱۲۰. آدم و حوا
۱۲۱	۲-۱-۲-۱-۴	۱۲۱. هابیل و قابیل
۱۲۲	۳-۱-۲-۱-۴	۱۲۲. موسی و هارون
۱۲۳	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۳. حضرت ابراهیم(ع)، هاجر(س) و حضرت اسماعیل(ع)
۱۲۴	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۴. شخصیت‌های دینی مرحله‌ی اول
۱۲۵	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۵. شیطان
۱۲۶	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۶. مسیح
۱۲۷	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۷. مریم مجذلیه
۱۲۸	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۸. پیامبر اسلام(ص)
۱۲۹	۴-۱-۲-۱-۴	۱۲۹. فراخوانی میراث تاریخی
۱۳۰	۴-۱-۲-۱-۴	۱۳۰. شخصیت‌های تاریخی متعلق به مرحله‌ی دوم
۱۳۱	۴-۱-۲-۱-۴	۱۳۱. شخصیت‌های تاریخی متعلق به مرحله‌ی اول
۱۳۲	۴-۱-۲-۱-۴	۱۳۲. قوم عاد و قوم ثمود
۱۳۳	۴-۱-۲-۱-۴	۱۳۳. اصحاب اخدود

۱۳۷	۴-۱-۳-۲-۳. حمورابی
۱۳۸	۴-۱-۳-۲-۴. معتصم
۱۳۹	۴-۱-۳-۲-۵. صلاح الدین ایوبی
۱۴۱	۴-۱-۴. فراخوانی میراث قومی و ملی
۱۴۲	۴-۱-۱-۱. شخصیت‌های قومی متعلق به مرحله‌ی دوم
۱۴۲	۴-۱-۱-۱. جمیله بوحیرد
۱۴۵	۴-۱-۲-۱. شخصیت‌های قومی متعلق به مرحله‌ی اول
۱۴۵	۴-۱-۲-۱. قیس و لیلی
۱۴۶	۴-۱-۲-۲-۲. توبه بن الحمیر
۱۴۷	۴-۱-۲-۳-۲. جمیل بن عبدالله
۱۴۷	۴-۱-۲-۴-۲. عبد السلام عارف
۱۴۸	۴-۱-۲-۴-۲-۵. جمال عبدالناصر
۱۴۹	۴-۱-۲-۴-۲-۶. شهرزاد
۱۵۱	۴-۱-۲-۴-۷. شهریار
۱۵۳	۴-۲-۱-۲-۰. بخش دوم: فراخوانی میراث در شعر طاهره صفارزاده
۱۵۳	۴-۲-۱-۲-۱. فراخوانی میراث اسطوره‌ای در شعر طاهره صفارزاده
۱۵۳	۴-۱-۲-۱-۱-۱. شخصیت‌های اسطوره‌ای متعلق به مرحله‌ی دوم
۱۵۳	۴-۱-۱-۱-۱-۱. آفرودیته
۱۵۴	۴-۱-۱-۲-۲-۲. زرتشت
۱۵۴	۴-۱-۱-۲-۳-۱. کاوه
۱۵۵	۴-۱-۱-۲-۴-۱. ضحاک
۱۵۷	۴-۱-۱-۲-۴-۵-۱-۱-۱-۲-۴. سودابه

۱۵۸	۶. سیاوش ۴-۲-۱-۱-۶
۱۵۹	۷. فریدون ۴-۲-۱-۱-۷
۱۶۰	۲-۱-۲-۱-۲. شخصیت‌های اسطوره‌ای متعلق به مرحله‌ی اول ۴
۱۶۱	۴-۲-۱-۲-۱. راما
۱۶۲	۴-۲-۱-۲-۲. بودا
۱۶۳	۴-۲-۱-۲-۳. ناهید
۱۶۴	۴-۲-۱-۲-۴. مهر
۱۶۵	۴-۲-۱-۲-۵. کیخسرو
۱۶۶	۴-۲-۱-۲-۶. فریدون
۱۶۷	۴-۲-۱-۲-۷. افراصیاب
۱۶۸	۴-۲-۱-۲-۸. کاووس
۱۶۹	۴-۲-۱-۲-۹. رستم
۱۷۰	۴-۲-۲-۱-۲. فراخوانی میراث دینی در شعر طاهره صفارزاده ۴
۱۷۱	۴-۲-۲-۱-۱. شخصیت‌های دینی متعلق به مرحله‌ی دوم ۴
۱۷۲	۴-۲-۲-۱-۱. حضرت آدم(ع) ۴
۱۷۳	۴-۲-۲-۱-۲. حوا ۴
۱۷۴	۴-۲-۲-۱-۳. حضرت ابراهیم(ع) ۴
۱۷۵	۴-۲-۲-۱-۴. ابوطالب ۴
۱۷۶	۴-۲-۲-۲-۱. شخصیت‌های دینی متعلق به مرحله‌ی اول ۴
۱۷۷	۴-۲-۲-۲-۱. حضرت آدم(ع) ۴
۱۷۸	۴-۲-۲-۲-۲. هابیل و قابیل ۴
۱۷۹	۴-۲-۲-۲-۳. شیطان ۴

١٧٩	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت ادريس(ع)
١٧٩	٥-٢-٢-٢-٤	حضرت نوح(ع)
١٨٠	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت ابراهيم(ع)
١٨١	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت یوسف(ع)
١٨١	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت ایوب(ع)
١٨٢	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت سليمان(ع)
١٨٤	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت مسیح(ع)
١٨٥	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت محمد(ع)
١٨٩	٤-٢-٢-٢-٤	عبدالله
١٩٠	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت فاطمه(س)
١٩٢	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت علی(ع)
١٩٨	٤-٢-٢-٢-٤	امام حسن
١٩٨	٤-٢-٢-٢-٤	امام حسین(ع)
٢٠١	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت ابوالفضل(ع)
٢٠٢	٤-٢-٢-٢-٤	حضرت زینب(ص)
٢٠٣	٤-٢-٢-٢-٤	عون و محمد
٢٠٤	٤-٢-٢-٢-٤	علی اکبر و قاسم بن عباس
٢٠٤	٤-٢-٢-٢-٤	امام سجاد(ع)
٢٠٥	٤-٢-٢-٢-٤	امام باقر(ع)
٢٠٦	٤-٢-٢-٢-٤	امام صادق(ع)
٢٠٦	٤-٢-٢-٢-٤	امام موسی کاظم(ع)
٢٠٧	٤-٢-٢-٢-٤	امام رضا(ع)

۲۰۸	امام جواد(ع) ۲-۲-۲-۲-۴
۲۰۹	امام هادی(ع) ۲-۲-۲-۲-۴
۲۰۹	امام حسن عسکری(ع) ۲-۲-۲-۲-۴
۲۱۰	امام زمان(ع) ۲-۲-۲-۲-۴
۲۱۷	۳-۲-۲-۲-۴. فراخوانی میراث تاریخی در شعر صفارزاده
۲۱۸	۴-۲-۲-۲-۴. شخصیت‌های تاریخی متعلق به مرحله‌ی دوم
۲۱۸	۴-۲-۲-۲-۴. قوم لوط
۲۱۹	۴-۲-۲-۲-۴. مالک اشتر
۲۲۲	۴-۲-۲-۲-۴. شخصیت‌های تاریخی متعلق به مرحله‌ی اول
۲۲۳	۴-۲-۲-۲-۴. قوم عاد
۲۲۴	۴-۲-۲-۲-۴. شداد
۲۲۵	۴-۲-۲-۲-۴. قوم ثمود
۲۲۵	۴-۲-۲-۲-۴. نمرود
۲۲۵	۴-۲-۲-۲-۴. قوم لوط
۲۲۶	۴-۲-۲-۲-۴. فرعون
۲۲۶	۴-۲-۲-۲-۴. طالوت و جالوت
۲۲۷	۴-۲-۲-۲-۴. ذوق‌نواس و اصحاب اخدود
۲۲۸	۴-۲-۲-۲-۴. ابرهه بن صباح حبشي
۲۲۸	۴-۲-۲-۲-۴. دقیانوس
۲۲۹	۴-۲-۲-۲-۴. مرجئه
۲۳۰	۴-۲-۲-۲-۴. مقداد بن اسود
۲۳۰	۴-۲-۲-۲-۴. یاسربن عامر

۲۳۱	۱۴-۲-۳-۲-۴	مالك اشترا
۲۳۱	۱۵-۲-۳-۲-۴	بلال حبشي
۲۳۲	۱۶-۲-۳-۲-۴	ابوذر غفارى
۲۳۳	۱۷-۲-۳-۲-۴	سلمان فارسى
۲۳۲	۱۸-۲-۳-۲-۴	جابر بن عبد الله
۲۳۵	۱۹-۲-۳-۲-۴	صهيب
۲۳۵	۲۰-۲-۳-۲-۴	ابولهبا
۲۳۵	۲۱-۲-۳-۲-۴	ابو جهل
۲۳۶	۲۲-۲-۳-۲-۴	معاوية
۲۳۷	۲۳-۲-۳-۲-۴	عمرو عاص
۲۳۷	۲۴-۲-۳-۲-۴	ابن ملجم
۲۳۷	۲۵-۲-۳-۲-۴	عمر بن سعد بن ابی وقار
۲۳۸	۲۶-۲-۳-۲-۴	مسلم بن عقیل و هانی بن عروه
۲۳۸	۲۷-۲-۳-۲-۴	یزید
۲۳۹	۲۸-۲-۳-۲-۴	عبدالله بن زیاد
۲۴۰	۲۹-۲-۳-۲-۴	شمر
۲۴۰	۳۰-۲-۳-۲-۴	سرجون رومی
۲۴۰	۳۱-۲-۳-۲-۴	هشام
۲۴۱	۳۲-۲-۳-۲-۴	منصور دوانیقی
۲۴۱	۳۳-۲-۳-۲-۴	هارون الرشید
۲۴۲	۳۴-۲-۳-۲-۴	اباصلت هروی
۲۴۳	۳۵-۲-۳-۲-۴	مأمون

۲۴۴	معتصم. ۳۶-۲-۳-۲-۴
۲۴۴	متوكل. ۳۷-۲-۳-۲-۴
۲۴۵	جعفر کذاب. ۳۸-۲-۳-۲-۴
۲۴۵	ماندانه. ۳۹-۲-۳-۲-۴
۲۴۶	کورش. ۴۰-۲-۳-۲-۴
۲۴۶	دارا. ۴۱-۲-۳-۲-۴
۲۴۷	کسری انوشیروان. ۴۲-۲-۳-۲-۴
۲۴۸	شاهین. ۴۳-۲-۳-۲-۴
۲۴۹	اسکندر مقدونی. ۴۴-۲-۳-۲-۴
۲۵۰	نرون. ۴۵-۲-۳-۲-۴
۲۵۰	آتیلا. ۴۶-۲-۳-۲-۴
۲۵۱	بربر. ۴۷-۲-۳-۲-۴
۲۵۱	هرقل. ۴۸-۲-۳-۲-۴
۲۵۲	چنگیز. ۴۹-۲-۳-۲-۴
۲۵۲	اکبر مغول. ۵۰-۲-۳-۲-۴
۲۵۳	بهادرشاه. ۵۱-۲-۳-۲-۴
۲۵۳	رابرت ایمیت. ۵۲-۲-۳-۲-۴
۲۵۴	بابی ساندز. ۵۳-۲-۳-۲-۴
۲۵۹	۴-۲-۴. فراخوانی میراث ملی و قومی در شعر طاهره صفارزاده
۲۵۹	۱-۴-۲-۴. شخصیت‌های قومی متعلق به مرحله‌ی دوم
۲۵۹	۱-۱-۴-۲-۴. شیخ محمد خیابانی
۲۶۰	۲-۱-۴-۲-۴. میرزا کوچک خان جنگلی

۲۶۱	۴-۲-۲-۲. شخصیت‌های ملی و قومی متعلق به مرحله‌ی اول (التعییر عن التراث)
۲۶۱	۴-۲-۲-۲-۱. دکتر محمد مصدق
۲۶۲	۴-۲-۲-۲-۲. امام خمینی
۲۶۳	۴-۲-۲-۳-۳. دکتر علی شریعتی
۲۶۴	۴-۲-۴-۲-۴. منظر قائم
۲۶۵	۴-۲-۴-۲-۵. شهید مرتضی مطهری
۲۶۷	۴-۲-۵-۵. فراخوانی میراث ادبی در شعر صفارزاده
۲۶۷	۴-۵-۲-۱. شخصیت‌های ادبی متعلق به مرحله‌ی دوم (التعییر بالتراث)
۲۶۷	۴-۵-۲-۲. شخصیت‌های ادبی متعلق به مرحله‌ی اول (التعییر عن التراث)
۲۶۷	۴-۵-۲-۳-۱. لیپو
۲۶۷	۴-۵-۲-۲-۲. فردوسی
۲۶۸	۴-۵-۲-۳-۳. مولوی
۲۶۹	۴-۵-۲-۴-۴. حافظ
۲۷۰	۴-۵-۲-۵-۵. کمیت
۲۷۰	۴-۵-۲-۵-۶. دعبل خزاعی
۲۷۱	۴-۵-۲-۶-۷. علیرضا صبا
۲۷۳	۴-۶-۲-۶-۶. فراخوانی میراث صوفیانه در شعر صفارزاده
۲۷۳	۴-۶-۲-۶-۱. شخصیت‌های صوفیانه متعلق به مرحله‌ی دوم (التعییر بالتراث)
۲۷۳	۴-۶-۲-۶-۲. شخصیت‌های صوفیانه متعلق به مرحله‌ی اول (التعییر عن التراث)
۲۷۳	۴-۶-۲-۶-۱-۱. شمس تبریزی
۲۷۵	پی‌نوشت‌ها

فصل پنجم: مقایسه‌ی فراخوانی میراث در شعر نازک الملائکه و طاهره صفارزاده

۲۷۸	۱-۵. مقایسه‌ی دو شاعر با یکدیگر
۲۷۸	۱-۱-۱. مقایسه‌ی زندگی شخصی و ادبی نازک الملائکه و طاهره صفارزاده
۲۸۱	۱-۱-۲. مقایسه‌ی میراث شعری نازک الملائکه و طاهره صفارزاده
۲۸۱	۱-۲-۱. میراث اسطوره‌ای
۲۸۸	۱-۲-۲. میراث دینی
۲۹۴	۱-۲-۳. میراث تاریخی
۲۹۷	۱-۲-۴. میراث قومی
۳۰۲	۱-۲-۵. میراث ادبی
۳۰۲	۱-۲-۵. میراث صوفیانه
۳۰۳	نتیجه‌گیری
۳۰۶	پیشنهادها
۳۰۷	ملخص الرسالة بالعربية
۳۱۶	فهرست منابع

فهرست جدول‌ها

جدول ۴-۱. بسامد اسطوره‌های به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر بالتراث).....	۱۰۳
جدول ۴-۲. بسامد اسطوره‌های به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر عن التراث).....	۱۱۶
جدول ۴-۳. بسامد شخصیت‌های دینی به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر بالتراث).....	۱۳۰
جدول ۴-۴. بسامد شخصیت‌های دینی به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر عن التراث).....	۱۳۴
جدول ۴-۵. بسامد شخصیت‌های تاریخی به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر عن التراث).....	۱۴۰
جدول ۴-۶. بسامد شخصیت قومی به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر بالتراث).....	۱۴۵
جدول ۴-۷. بسامد شخصیت‌های قومی به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر عن التراث).....	۱۵۱
جدول ۴-۸. بسامد اسطوره‌های به کاررفته در شعر صفارزاده (التعییر بالتراث).....	۱۶۰
جدول ۴-۹. بسامد اسطوره‌های به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر عن التراث).....	۱۶۵
جدول ۴-۱۰. بسامد شخصیت‌های دینی به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر بالتراث).....	۱۷۲
جدول ۴-۱۱. بسامد شخصیت‌های دینی به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر عن التراث).....	۲۱۴
جدول ۴-۱۲. بسامد شخصیت‌های تاریخی به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر بالتراث).....	۲۲۲
جدول ۴-۱۳. بسامد شخصیت‌های تاریخی به کاررفته در شعر نازک الملائکه (التعییر عن التراث).....	۲۵۵
جدول ۴-۱۴. بسامد شخصیت‌های ملی به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر بالتراث).....	۲۶۱
جدول ۴-۱۵. بسامد شخصیت‌های ملی به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر عن التراث).....	۲۶۵
جدول ۴-۱۶. بسامد شخصیت‌های ادبی به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر عن التراث).....	۲۷۲
جدول ۴-۱۷. بسامد شخصیت صوفیانه به کاررفته در شعر طاهره صفارزاده (التعییر عن التراث).....	۲۷۴

فهرست نمودارها

نمودار ۴-۱. شخصیت‌های اسطوره‌ای در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری نازک الملائکه	۱۱۸
نمودار ۴-۲. شخصیت‌های دینی در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری نازک الملائکه	۱۳۵
نمودار ۴-۳. شخصیت‌های تاریخی در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری نازک الملائکه	۱۴۱
نمودار ۴-۴. شخصیت‌های قومی در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری نازک الملائکه	۱۵۲
نمودار ۴-۵. اسطوره‌ها در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری طاهره صفارزاده	۱۶۷
نمودار ۴-۶. شخصیت‌ها در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری طاهره صفارزاده	۲۱۷
نمودار ۴-۷. شخصیت‌های تاریخی در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری طاهره صفارزاده	۲۵۹
نمودار ۴-۸. شخصیت‌های ملی و قومی در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری طاهره صفارزاده	۲۶۶
نمودار ۴-۹. شخصیت‌های ادبی در مراحل دوگانه با توجه به دوره‌ی شعری طاهره صفارزاده	۲۷۳
نمودار ۵-۱. مقایسه‌ی اسطوره‌های شعری دو شاعر در مراحل دوگانه‌ی به کارگیری میراث	۲۸۲
نمودار ۵-۲. مقایسه‌ی نوع اسطوره‌های به کاررفته در اشعار دو شاعر	۲۸۳
نمودار ۵-۳. مقایسه‌ی جایگاه و موضع دو شاعر در به کارگیری اسطوره (مرحله التعبیر بالتراث)	۲۸۵
نمودار ۵-۴. مقایسه‌ی عوامل دخیل در به کارگیری میراث در مرحله‌ی دوم میراث	۲۸۶
نمودار ۵-۵. مقایسه‌ی به کارگیری میراث اسطوره‌ای در شعر دو شاعر با توجه به مراحل شعری	۲۸۷
نمودار ۵-۶. مقایسه‌ی شخصیت‌های دینی در شعر دو شاعر در مراحل دوگانه‌ی به کارگیری میراث	۲۸۸
نمودار ۵-۷. مقایسه‌ی شخصیت‌های دینی در اشعار دو شاعر با توجه به دوران شخصیت‌ها	۲۹۰
نمودار ۵-۸. مقایسه‌ی جایگاه و موضع دو شاعر در به کارگیری شخصیت‌های دینی (التبییر بالتراث)	۲۹۱
نمودار ۵-۹. مقایسه‌ی عوامل دخیل در به کارگیری شخصیت‌های دینی در مرحله‌ی دوم میراث	۲۹۲
نمودار ۵-۱۰. مقایسه‌ی به کارگیری میراث دینی در شعر دو شاعر با توجه به مراحل شعری	۲۹۳
نمودار ۵-۱۱. مقایسه‌ی شخصیت‌های تاریخی در شعر دو شاعر در مراحل دوگانه	۲۹۴
نمودار ۵-۱۲. مقایسه‌ی شخصیت‌های تاریخی در اشعار دو شاعر با توجه به ملیت آنان	۲۹۶

- نمودار ۱۳-۵. مقایسه‌ی به کارگیری میراث تاریخی در شعر دو شاعر با توجه به مراحل شعری..... ۲۹۷
- نمودار ۱۴-۵. مقایسه‌ی شخصیت‌های قومی و ملی در شعر دو شاعر در مراحل دوگانه..... ۲۹۸
- نمودار ۱۵-۵. مقایسه‌ی ملیت شخصیت‌های قومی و ملی به کاررفته در اشعار دو شاعر..... ۲۹۹
- نمودار ۱۶-۵. مقایسه‌ی موضع دو شاعر در به کارگیری شخصیت قومی و ملی (التبییر بالتراث)..... ۳۰۰
- نمودار ۱۷-۵. مقایسه‌ی عوامل دخیل در به کارگیری میراث قومی (التبییر بالتراث)..... ۳۰۰
- نمودار ۱۸-۵. مقایسه‌ی به کارگیری میراث قومی و ملی در شعر دو شاعر با توجه به مراحل شعری..... ۳۰۱